

Udkomne Bøger.

Haveplanternes Fjender blandt Snyltesvampe og Skadedyr. Af *Andreas Madsen*. 11. Hefte af »Husmandens Haandbog«. 26 Sider. (Slagelse.)

Folkemængden 1. Februar 1911 i Kongeriget Danmark. (Statistiske Meddelelser, 4. Række, 37. Bind 1. Hefte). Udgivet af Statens statistiske Bureau. 218 Sider. (Gyldendalske Boghandel. Københ.) — I de 5 Aar fra 1906 til 1911 er Befolkningen i det egentlige Danmark vokset med 168,000 Mennesker, hvorefter Befolkningstallet den 1. Februar 1911 var 2,757,000 Mennesker. Af Tilvæksten faldt ca. 86000 paa Byerne og ca. 82000 paa Landdistrikterne. Disses Fødselsoverskud udgjorde 130,000, og der er altsaa bortvandret ca. 48000 flere, end der er tilflyttet. Af de 82000 Mennesker, med hvilke Landdistrikternes Befolkning er bleven forøget, er de 43000 gaaede til de 309 bymæssige Bebyggelser, der findes i Landkommunerne, saaledes at den egentlige Landbefolkning kun er vokset med 39000 Mennesker, medens Befolkningen i Byerne og de bymæssige Bebyggelser i Landkommunerne er vokset med 129,000.

Danmarks Mejeri-Drifts-Statistik. 14. Aarsberetning (Regnskaber for 1910). Udarbejdet af Kontoret for Mejeri-Statistik ved *Johannes Kyed*. 268 Sider. (Odense.) — Driftsstatistiken indeholder Regnskaber fra 633 Mejerier. Det fremgaar af disse Regnskaber, at Mælkeudbyttet pr. Ko i 1910 var 144 Pd. mindre end i 1909, og at Smørudbyttet pr. 1000 Pd. Mælk ligeledes var mindre end i 1909, idet Forbruget af Mælk pr. Pd. Smør er steget fra 25.3 Pd. til 25.6 Pd. Men Smørprisen var i Fjor højere end i Forfjor, nemlig 102.7 Ore mod 98.3 Ore, medens derimod Driftsudgifterne pr. 1000 Pd. Sødsmælk var mindre (255.8 Ore i 1910 mod 259.0 Ore i 1909), saaledes at Nettoindtægten pr. Kd. af den til Smørlavning anvendte Mælk blev 18.2 Ore i Fjor mod 17.8 Ore Aaret forud.

Landbrugskrisen i Danmark 1818—1828. Af *H. P. Christensen*. Ved »Udvalget for Folkeoplysnings Fremme«. 77 Sider. (Gads Boghandel. København.)

Danmarks Smør-Pris-Statistik. 8. Aarsberetning. 26 Sider.

Smørfejls-Statistik paa Grundlag af Bøtteudstillings-Bedømmelserne i 1906—10. 15 Sider + Tabeller. Udarbejdet af Kontoret for Mejeristatistik ved *Johannes Kyed*. (Odense.)

Flammesikring af Træ, Straa og Væv. Af *Anders Friis*. Prisbelønnet af Den tekniske Forening. 57 Sider. (Vilh. Priors Hofboghandel. København.)

Internationale Reduktionstabeller. Udgivne af *Cornelius Petersen*. 155 Sider. (Brødr. Salmonsens Forlag. København.) — Efter en Oversigt over de forskellige Landes Længde- og Vægtmaal samt Mønter findes Tabeller for de enkelte Landes Vægt- og Længdemaal omsat til andre Landes Maal, endvidere Tabeller for Priser paa Landenes Maal og Vægt omsat til andre Landes Mønt, Maal og Vægt, endelig Kurstabeller for de forskellige Staters Penge omsat til fremmed Mønt. For Folk, der har med slige Beregninger at gøre, er Reduktionstabellerne praktiske og nyttige. Det er Hensigten senere at udgive et Bind med Reduktionstabeller for Rum-, Flade- og Hulmaal.

Bogholderi for Landmænd. Dobbelt Bogholderi i de simpleste Former til Brug ved Undervisning paa Landbrugsskoler og ved korte Kursus samt til Selvstudium. 63 Sider. **Statusbog. Journal-Hovedbog.** Af *Niels Nielsen*, Vindskovgaard. (F. Rybner Petersens Boghandel. Aarhus.)

Fodringsforsøg med Malkekøer. I. Forsøg med Mask. II. Forsøg med Soyakager. 74. Beretning fra den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Laboratorium for landøkonomiske Forsøg. 78 Sider. (Aug. Bangs Bogh. Københ.)

Haandbog i Danmarks Statistik. 3. Hefte. Af *Jens Warming*. (G. E. C. Gad's Bogh. Københ.)

Kreaturholdet i Danmark den 15. Juli 1909. Udgivet af Statens statistiske Bureau. Statistisk Tabelværk. 5. Række. Litra C. Nr. 5. 51 Sider i Kvart + 166 Sider Tabeller. (G. B. N. F. Københ.)

Oversigt over Landbrugsplanternes Sygdomme i 1910. Af *M. L. Mortensen*, *Sofie Rostrup* og *F. Kolpin Ravn*. 13. Beretning fra De samvirkende danske Landboforeningers plantepatologiske Forsøgs- virksomhed. 34 Sider. (Københ.)

- Oversigt over fremmed Litteratur vedrørende Landbrugets Jorddyrking og Plantekultur for Aar 1908.** Ved *Anton Christensen*. 56 Sider. (G. B. N. F. Københ.)
- Danske Landbrugskandidater, deres Virksomhed og Adresser.** Udgivet af Foreningen af danske Landbrugskandidater. Udarbejdet af Landbrugskandidat *L. P. M. Larsen*. 96 Sider. (Lyngby).
- Vejledende Bemærkninger om Avl af Maltbyg.** Udgivet af Bryggeriforeningen. — Skriftet, der er udarbejdet under Medvirkning af Statskonsulent *K. Hansen*, er uddelt til danske Landmænd i et Antal af 40000 Eksemplarer. 19 Sider. (Københ.)
- Anden Beretning om sammenlignende Forsøg med Svin fra forskellige Avlscentre.** A. Paa Bjernedegaard med Svin fra sjællandske Centre. B. Paa Elsesminde med Svin fra fynske Centre. C. Paa Rodstenseje med Svin fra jyske Centre. 75. Beretning fra den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Laboratorium for landøkonomiske Forsøg. 88 Sider. (Aug. Bangs Bogh. Københ.)
- Bondens Raadgiver. 1. Del: Husdyrene.** Af *Joh. L. Hirsch*. 207 Sider. (Grøndahl & Sons Forlag. Kristiania.)
- Kampen mot Ugræsset.** Af *Emil Korsmo*. 2. omarbejdede og forøgede Udgave. 191 Sider. (Grøndahl & Sons Forlag. Kristiania.)
- Kartoffeldyrkning.** Af *A. J. Hansen*. 2. Oplag. 47 Sider. (H. Hagerups Forlag. Københ.)
- De vigtigste Foderroer (Runkelroen, Kaalroen, Turnipsen og Guleroden) og deres Dyrkning.** Af *E. Lunding*. 3. Oplag. 47 Sider. (H. Hagerups Forlag. Københ.)
-

Mindre Meddelelser.

Landbrugsforhold i Storbritannien. Det engelske Landbrugsministerium har fornylig udsendt 2 Aarsberetninger med statistiske Oplysninger om forskellige Landbrugsforhold i Storbritannien. Det fremgaar af disse Oplysninger, at den i en Menneskealder stedfundne Forskydning indenfor Arealet stadig fortsættes, idet Pløjelandet formindskes og Arealet med permanent Græs forøges. Hvad de enkelte Afgrøder angaar, viser en Sammenligning mellem 1910 og Gennemsnittet for Tiaaret 1900—09, at der kun er en Fremgang for Hvedens Vedkommende (af ca. 120,000 acres), men Tilbagegang for de andre Kornsorter og for Bønner, Ærter og Kartoffler. Særlig stor har Tilbagegangen været for Byg, Havre og Kartoffler. Foruden Arealet med permanent Græs, der nu er over dobbelt saa stort som Kornarealet, viser Frugtarealet en jævnt voksende Tilvækst fra Aar til Aar. Hvad Høstudbyttet angaar, er der Fremgang over hele Linien. Sammenligner man Gennemsnitsudbyttet for de 2 Tiaar 1891—1900 og 1901—10, er Udbyttet af Byg steget med ca. $\frac{1}{2}$ Fold, af Hvede og Ærter med lidt under og af Havre med lidt over 1 Fold, og af Bønner med ca. 2 Fold. Det absolute Høstudbytte er imidlertid paa Grund af Kornarealets Formindskelse gaaet betydelig ned. Sammenlignes Tallene for Avlen af Hvede, den vigtigste Afgrøde til Nationens Brødforsyning, viser det sig, at der har været jævn Tilbagegang fra 1884, da der produceredes 2.26 bushels pr. Individ, og fra 1890'erne, da Tallet var 1.66, indtil Perioden 1900—10, da Produktionen var gaaet ned til 1.37 bushels pr. Hoved. Som bekendt spiller ogsaa Kartoffelproduktionen en stor Rolle i Engländernes Ernæring. I Aarene 1885—90 naaede Kartoffelavlen over 2 Cnt. pr. Individ, medens den i de sidste 20 Aar gennemsnitlig har været 1.78 Cnt.

Hvad Husdyrbestanden angaar, er der en jævn om end kun meget ubetydelig Stigning i Hestenes Tal. I den sidste halve Snes Aar har derimod Stigningen været betydeligere for Køers og Kviers Vedkommende. Trods denne Forøgelse har Koantallet dog ikke kunnet holde Skridt med Befolkningens

Tilvækst. For hver 1000 Indbyggere fandtes der i 1891 80 Køer, men i 1910 kun 67. Uagtet der ingen Tvivl er om, at et forholdsvis større Antal Køer nu til Dags holdes for Mælkeproduktionens Skyld, end Tilfældet var for 20 Aar siden, og at samtidig de enkelte Køers Mælkeydelse er bleven forøget, synes den Tid dog ikke at være fjærn, da Mælkeproduktionen paa Landet vil være utilstrækkelig til Befolkningens Forsyning, med mindre Besætningerne fra Aar til Aar bliver forøgede i samme Forhold, som Efterspørgselen efter Mælk kræver det. Antallet af Svin og Faar kan vel svinge noget fra Aar til Aar, men der synes dog at være en tydelig Tendens til Formindskelse i deres Tal. I 1910 var der 500,000 Faar og 300,000 Svin færre end i 1909. Særlig er Faaretallet absolut og relativt gaaet stærkt tilbage. For hver 1000 Indbyggere fandtes der saaledes i 1871 1040 Faar, 1891: 870, 1901: 713 og 1910: 659.

Hvad endelig angaar Fordelingen af de forskellige Landbrug efter deres Størrelse, lægger man i Tabellerne særlig Mærke til, at Tallet af større Landbrug, over 3000 acres, er formindsket betydeligt, i de sidste 25 Aar med ikke mindre end 1795, hvoraf 349 siden 1905. De større Gaarde, der tidligere var ret almindelige i England, udgør nu ikke mere end godt 3 pCt. af det samlede Antal Landbrug (nemlig 17569 af ialt 509,818 Brug). Den engelske Udstykningslov af 1907*) synes at have en ikke helt ubetydelig Indflydelse i Retning af en Forøgelse af Landbrug paa under 50 acres paa Bekostning af de store Gaarde. Antallet af smaa Landbrug (paa under 50 acres) formindskedes tidligere i England og Wales, fra 1890 til 1908 gik det saaledes fra 309,290 ned til 287,176, altsaa med over 20000! Men efter Vedtagelsen af Loven af 28. August 1907 — *Small Holdings and Allotments Act* — er Forholdet nu forandret, fra og med 1908 begynder de smaa Landbrugs Tal at vokse. Antallet af dem var i Fjor 288,802, eller henimod et Par Tusinde Stykker flere end for et Par Aar siden. I Skotland, hvor Loven af 1907 ikke gælder, er ogsaa i de senere Aar de smaa Landbrugs Antal formindsket, medens de større Gaardes har holdt sig nogenlunde konstant.

---

*) Jvnfr. Tidsskrift for Landøkonomi, 1908, Side 206.